

Mükemmel bir dünyada yaşamak

Si vis pacem, para pacem (Barış istiyorsan, barışı hazırla)

Konular	Barış ve Şiddet, Sağlık, Çevre
Zorluk	Düzyey 3
Grup büyüklüğü	15-30
Süre	90 dakika
Genel bakış	Bu etkinlik barışın farklı yönlerini yansıtan atasözleri ve özdeyişlere ilişkin bir sınavla başlar, ardından katılımcıları aşağıdaki noktaları düşünmeye yönlendirir: <ul style="list-style-type: none"> • Barışın anlamı • İç barış (iç huzur), başkalarıyla barış ve çevre ile barış • Barışçıl davranışın geliştirilmesi
İlgili haklar	<ul style="list-style-type: none"> • Barış hakkı • Yaşama hakkı • Sağlıklı bir çevre hakkı
Amaçlar	<ul style="list-style-type: none"> • Barışın farklı boyutları arasındaki karşılıklı bağımlılık ilişkisini kavramak • Barışın taşıdığı farklı anlamları ve barışın gündelik yaşantımıza nasıl yansıdığını tartışmak • Saygıyı, dayanışmayı ve sorumluluğu geliştirmek
Materyal	<ul style="list-style-type: none"> • Büyük boy bir kâğıt (A3) ya da yazı tahtası kâğıdı • Renkli markörler • Her küçük gruba birer tane sınav kâğıdı ve tükenmez kalem • Her küçük gruba birer tane tartışma kılavuzu • Her küçük gruba kutu 1 ve kutu 2'nin birer kopyası • Her küçük gruba boş birer barış çarkı ve sınav kâğıdı
Hazırlık	Büyük boy bir kâğıda kutu 1'deki barış çarkının bir kopyasını çıkarın. Mümkün olduğunca büyük olsun.

Yönerge

Bu etkinlik iki bölümden oluşmaktadır: Bölüm 1, barış çarkının tamamlanması (25 dakika) ve bölüm 2, barış hakkında konuşma (30 dakika)

Bölüm 1: Barış çarkının tamamlanması (25 dakika)

1. Genel oturumda, katılımcılara çizmiş olduğunuz –tamamlanmamış– barış çarkını gösterin. Dairedeki farklı kısımları gösterin: Kendimizle barış, başkalarıyla barış ve doğayla barış. Tamamlanmış çarkın ideal barış durumuna ulaşmayı temsil ettiğini açıklayın. Çarkı tamamlamak için katılımcıların yirmi bir tane “evrensel hakikat sözcüğü” bulmaları gerekmektedir. Bu sözcükler barışın egemen olduğu bir yaşamın yirmi bir farklı alanıyla ilgilidir. Bulunması istenen bu sözcükler dünyanın farklı noktalarında söylenen atasözlerinden ya da özdeyişlerden çıkarılabilir.

KONULAR

BARIŞ VE ŞİDDET

SAĞLIK

ÇEVRE

ZORLUK

DÜZEY 3

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

15-30

SÜRE

90 DAKİKA

2. Katılımcılardan üç gruba ayrılmalarını isteyin. Her gruba bir tükenmez kalem, boş bir çark ve boş bir sınav kâğıdı verin. Katılımcılara her atasözünün içindeki eksik sözcükleri bulmaları gerektiğini söyleyin. Bu sözcükler, barış çarkının farklı alanlarına oturan değerler için anahtar olacaktır.
3. Gruplar çalışmalarını bitirdikten sonra, herkesi biraraya toplayın. Tamamlanmış atasözlerini okumak için kimlerin gönüllü olmak istediğini sorun. Okunan sözcüklerin doğruluğunu kontrol edin. Okuyucudan renkli bir tükenmez kalem almasını ve sözcüğü büyük barış çarkına yazmasını isteyin.
4. Bu etkinliği barış çarkı tamamlanıncaya ve ideal barış durumuna ulaşıncaya kadar devam ettirin.

Bölüm 2: Barış hakkında konuşma (30 dakika)

1. Katılımcılardan gruplarına geri dönmelerini isteyin. Her gruba birer tartışma kılavuzu dağıtın. Tartışma kılavuzunda yer alan soruları tartışmalarını isteyin. Bunu yaparken barış çarkının ilgili kısmındaki değerleri de göz önünde bulunduralar. Sorularla ilgili uzlaşmaya varıp varamadıklarını görmeliler, daha sonra da yaptıkları tartışmayı anlatmak için hazırlık yapmalılar.
2. Çalışma sona erdiğinde herkesi genel oturuma davet edin. Her gruptan yaptığı tartışmayı anlatmasını isteyin.

Bilgilendirme ve değerlendirme

Barış çarkı ve burada temsil edilen değerlerin evrenselliği hakkında konuşarak bu bölüme başlayın. Ardından etkinliğin ikinci bölümünü gözden geçirin.

Bölüm 1:

- Eksik kelimeleri bulmak ne derecede zordu? Atasözü ya da özdeyişlerden kaçısı önceden biliniyordu? Bunlar gerçekten bugün için de geçerli olan “özlü sözler” mi?
- Dairenin ortasına en yakın sözcükler evrensel değerleri mi simgeliyor? Bunlar, tüm kültürler için eşit düzeyde öneme sahip değerler mi? Kendi kültürünüzde en önemli değerler hangileri?
- Değinilmemiş başka değerler var mı?

Bölüm 2: Her gruptan kendi ellerindeki tartışma kılavuzunda yer alan soruların kısa bir özeti ni yapmasını isteyin. Ardından aşağıdaki soruları sırasıyla sorun.

- Tartışılan her konu üzerinde uzlaşmaya varmak kolay oldu mu?
- En tartışmalı soru hangisiydi? Neden?
- Bu sorunun tartışmalı olması hakkındaki görüş nedir?
- İnsanlar barışı ilgilendiren konularda neden farklı görüşlere sahiptir?
- İnsanlar iç huzurla ilgili tartışmayı çoğunlukla dinle bağlantılandırıyorlar. Bunun sebebi nedir?
- İç huzur için gerekli değerlere sahip olmak için dindar mı olmak gerekir?
- Tartışmakta oldukları konularla insan hakları arasında ne tür bir ilişki vardır?
- İnsan hakları kültürünün var olması için barış zorunlu bir ön koşul mudur? Yoksa barış durumuna ulaşılması için önce insan haklarına saygı mı zorunludur?

Önemli gün

21 Haziran
Dünya Barış ve
İbadet Günü

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Bu etkinlikte gündeme getirilen konularla ilgili ek bilgi sayfa 376'daki barış ve şiddetle ilgili arka plan bilgisinde mevcuttur. Bu bilgi genel oturumdaki tartışmayı yönlendirmenizde yardımcı olacaktır. Barışın üç boyutu arasındaki ilişkiyi açmaya çalışın. Ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklar gözünüzü korkutmasın, bu durum konunun doğasından kaynaklanmaktadır. Konuların lehinde ya da aleyhindeki argümanları incelemeye çalışın. Konuların siyah ve beyaz alanları olmadığını ve soruların net yanıtları olmadığını vurgulayın.

Grupta on sekizden fazla kişi varsa, grupların sayısını ikiyle çarpmak, üç büyük grup yerine altı küçük grupla çalışmak en iyi çözümdür. Her materyalden ek kopya çıkarmayı unutmayın!

Çeşitlemeler

Birinci bölümü yani, barış çarkını tamamlamayı büyük grup etkinliği şeklinde düzenleyebilirsiniz. Atasözlerinin her birini sırasıyla okuyun ve eksik sözcükler için önerileri alın. Sözcükleri doğrudan büyük daireye yazmanız gerekecek. Bu durumda ikinci bölüm için, tamamlanmış çarkı çoğaltmanız gerekecek.

İzleme önerileri

Etkinlik sayesinde elde edilen anlayışla, katılımcılar yaşamlarında barış (huzur) olmadığı dönemlerde başlarına gelen olayları tartışabilir ve bireysel şiddetle baş etmek için pratik stratejiler geliştirebilirler. Sayfa 248'deki "Hayatımdaki şiddet" etkinliğine bakın.

Ek bilgi

Barış çarkını kullanma fikrine Pierre Weil'in "*El Arte de Vivir en Paz, Hacia una nueva conciencia de Paz*", Errepar, Arjantin, 1995 eseri esin kaynağı olmuştur. "*El arte de vivir en paz, hacia una nueva conciencia de paz*", "barış içinde yaşama sanatı, yeni bir barış bilincine doğru" anlamını taşır.

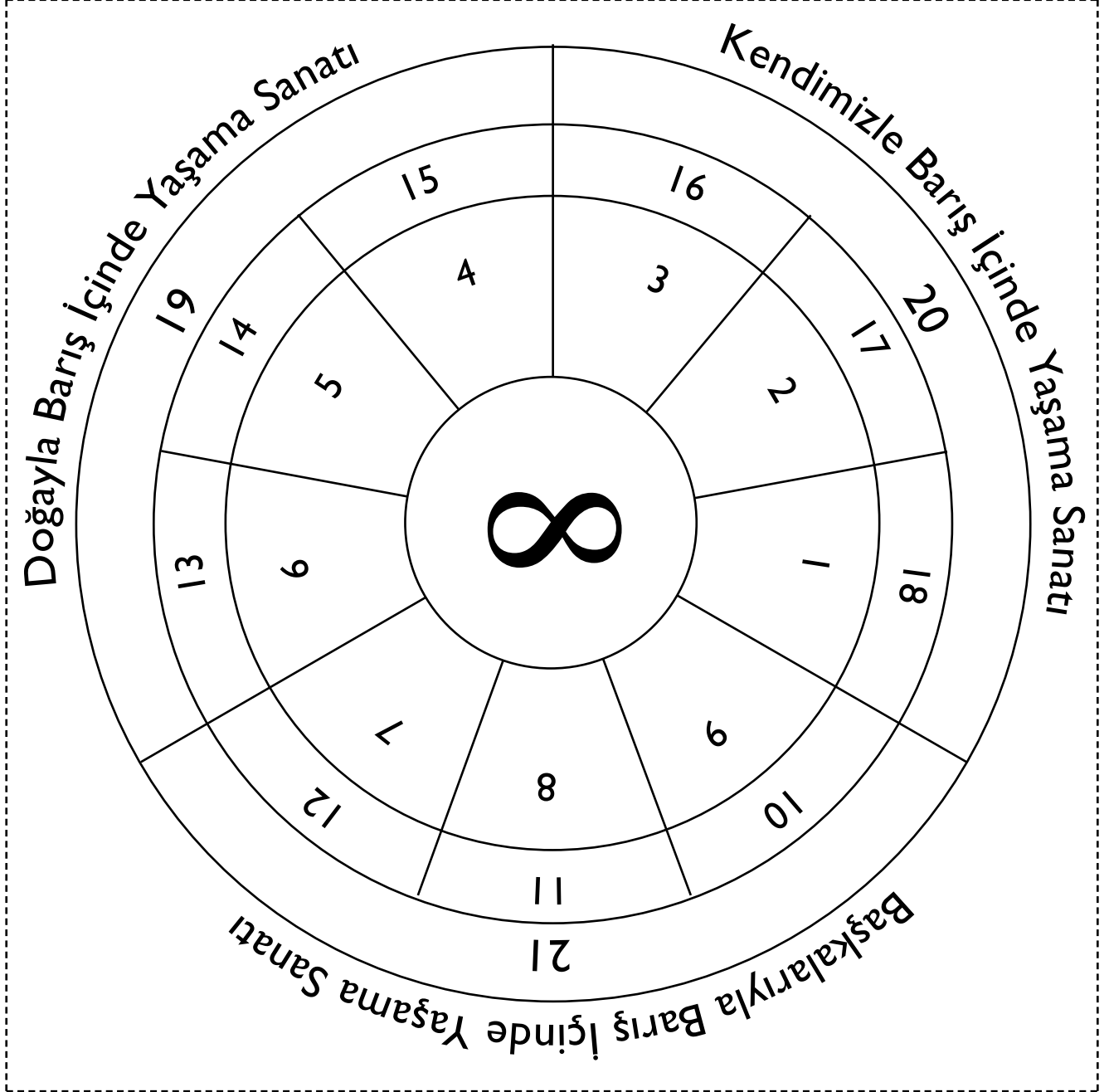
Barış çarkını yorumlamanın birçok yolu vardır. Aşağıdaki notlar bununla ilgili tartışmayı yönlendirmenizde faydalı olabilir:

- Barış çarkının merkezinde sonsuzluk yer almaktadır. Orada başlangıç ve bitiş yoktur.
- Dairenin merkezine en yakın bölümdeki sözcükler hayatımızın ilgili alanlarında bulunması gereken değer ve davranışları ya da varoluş durumunu temsil eder. Örneğin, başkalarıyla ve toplumla barış içinde olma yetimizle ilişkili olarak, ekonomi, sosyal yaşam ve kültür alanlarında barışa ihtiyacımız vardır.
- Akıl, vücut ve duygular "kendimizle" olan ilişkimizde ve iç huzurumuzda odaklanmamız gereken alanlardır. Bireysel iç huzura erişmek için bilgelige, sevgiye, sabıra, şefkate, sevince ve sağlıklı bir vücuda ihtiyacımız vardır.
- Barışın üçüncü boyutu olan çevre; doğa ile barış içinde olmayla çakışmaktadır. Burada üç alanımız var: Nasıl bilgi edineceğimizi bilmemiz, yaşama saygı duymamız ve madde (doğa, ağaçlar, çiçekler, hayvanlar, vs. gibi varlıklar) ile uyum içinde olmamız gerekir.

BİLGİ MATERYALİ

Barış çarkı

Sınav kâğıdı

Aşağıda sunulan atasözü ya da alıntılardaki eksik sözcükleri bulun. Doğru sözcükleri bulduğunuzda, barış çarkı içindeki doğru yerlere koyun!

Boşlukları doldurmanız gereken kelimeler: Adalet, Ahenk, Akıl, Bilgelik, Bilgi, Birey, Çevre, Dayanışma, Duygular, Ekonomi, Enformasyon, Gerçek, Güzellik, İşbirliği, Kültür, Madde, Refah, Sabır, Sağlık, Saygı, Sevgi, Sevinç, Sosyal yaşam, Şefkat, Toplum, Vücut ve Yaşam.

Alan 1. Tecrübe _____'in annesidir.

Alan 2.

- _____ olan yerde karanlık yoktur. (Burundi atasözü)
- _____ ve sebat, karşısında zorlukların yok olduğu, engellerin kaybolduğu sihirli bir etkiye sahiptir. (John Quincy Adams)
- Bir insan, yüreğinden _____'in çıkıp gitmesine izin verse de Tanrı bunu asla yapmaz. (William Cowper)
- _____ ile dolu olduğunda asla hiçbir vaatte bulunma; çok öfkeli olduğunda asla mektup yanıtlama. (Çin Atasözü)

Alan 3. _____ servetten iyidir.

Alan 4. Şüphe _____'in anahtarındır. (İran Atasözü)

Alan 5. Eğer saygı görmek istiyorsan kendine _____ göstermen gerekir (İspanyol atasözü)

Alan 6. Toprağa dokunmak doğa ile _____ içinde olmaktır. (Oglala Sioux. Kızılderili)

Alan 7. Ne kadar muazzam olursa olsun, başkalarının _____'i uğruna, kendi _____'ini görmezlikten gelme; birinin _____'i söz konusu olduğunda, kişi kendi amaçlarına odaklanmış olsun. (Budist Atasözü)

Alan 8. Yönetme ve _____ hayat yasası içindeki her şeyde mevcuttur, anarşi ve rekabet ölümün yasasıdır. (John Ruskin)

Alan 9.

- İçinde bilgelik olmayan _____ çamur içindeki çiçek gibidir. (Romen Atasözü)
- Er ya da geç _____ genişliğine kavuşur. (Hollanda Atasözü)
- _____ sonsuza değin, _____ sonsuza değin, _____ sonsuza değin. Birlik bizi güçlü kılar. (Ralph Chaplin)
- Eve şiddet girdiğinde kanun ve _____ baca deliğinden kaçır. (Türk atasözü)

Alan 10. Aklın _____'i yüreğe hizmet etmelidir. (Mahatma Gandhi)

Alan 11. Bak _____'a ve neşeyle otur / Sevinçli ve tasasız / Oldukça değişip büyüyüp / Zevke ve içkiye dalıncaya kadar (Robert Burns, 1759-1796).

Alan 12. Verim olmayan yerde _____ olamaz. (Beaconsfield)

Alan 13. İlk görünüşe aldanmayın, görünen _____ değildir. (İngiliz Atasözü)

Alan 14. Sabırla geçirilen kısa bir an büyük bir felaketi engelleyebilir, sabırsızlıkla geçen kısa bir an bütün bir _____'i mahvedebilir. (Çin Atasözü)

Alan 15. Bilginin içinde kaybettiğimiz bilgelik nerede? _____'in içinde kaybettiğimiz bilgi nerede? (T.S. Eliot)

Alan 16. _____'i bükme iradeyi bükmekten daha kolaydır. (Çin Atasözü)

Alan 17. _____'imizi aç bırakırsak espri anlayışı olmayan, katı, basmakalıp düşüncelere sahip kişiler oluruz; onları baskı altında tutarsak kuralcı, yanlışları düzelten ve diğerlerinden daha kutsal kimseler oluruz; onları cesaretlendirirsek hayatımızı güzel kokularla süslerler; eğer cesaretlerini kırarsak hayatımızı zehirlerler. (Joseph Collins)

Alan 18. _____'in ile gör, yüreğinle işit. (Kürt Atasözü)

Alan 19. İnsan kendini, _____'ini şekillendiren karar ile biçimlendirir. (Rene Dubos)

Alan 20. Her yürek diğer bir yürektir. Her ruh diğer ruhtur. Her yüz diğer yüzdür. _____ yalnızca bir yanılsamadır. (Margaurite Young)

Alan 21. Çöplerinin ne kadarının geri dönüştürüldüğüne bakılarak bir _____'in ne kadar iyi konumda olduğu söylenebilir. (Tahanie)

Tartışma kılavuzları

Tartışma kılavuzu: Kendimizle barış (1. Grup)

1. Bir insanın kendisiyle barış içinde olması ne anlam ifade eder?
2. Her gün söylediğimiz ya da yaptığımız ne tür şeyler bizim kendimizle savaş halinde olduğumuzun ve sağlıklı bir iç huzura sahip olmadığımızın göstergesidir?
3. Vücut, akıl ve duygular arasında bir ilişki var mıdır? Bu ne tür bir ilişkidir?
4. Kendimizle barış içinde olmamızda bize yardımcı olacak özellikleri nasıl geliştirebiliriz?
5. Kendimizle barış içinde değilseniz, başkalarıyla olumlu bir ilişki kurmanız mümkün müdür?

Tartışma kılavuzu: Başkalarıyla barış (2. Grup)

1. Biz insanlar başkalarıyla barış içinde yaşama yeteneğine sahip miyiz?
2. Savaş olmaması başkalarıyla barış içinde olduğumuz anlamını taşıyor mu?
3. Gündelik yaşantımızda başkalarıyla daha barışçıl bir ilişki içinde olmayı öğrenebilir miyiz? Nasıl?
4. Gelecekte barış içinde bir dünyada yaşamayı umud etmek için ne tür gerekçeler var?
5. Savaşların açtığı yaralar iyileşir mi –ki insanlar böylelikle yeniden barış içinde yaşayabilsin?

Tartışma kılavuzu: Doğayla barış (3. Grup)

1. Toplum çevreye değer verir mi?
2. Doğa ile uyum içinde yaşamak ne anlama gelir?
3. Çevreyi korumak kimin görevidir?
4. Gelecekte; etnik, kültürel ya da dini çatışmalar gibi sebeplerle yapılan savaşlara kıyasla, doğal kaynaklar için kaç savaş yapılacak (örneğin, su)?
5. Doğayla barış içinde yaşama becerisi sizce tam bir barış durumuna ulaşmakla ilgili midir?

Barış çarkı sorularının yanıtları

- Alan 1. Bilgelik
Alan 2. a) Sevgi,
b) Sabır,
c) Şefkat,
d) Sevinç
Alan 3. Sağlık
Alan 4. Bilgi
Alan 5. Saygı
Alan 6. Ahenk

- Alan 7. Refah
Alan 8. İşbirliği
Alan 9. a) Güzellik,
b) Gerçek,
c) Dayanışma,
d) Adalet
Alan 10. Kültür
Alan 11. Sosyal yaşam
Alan 12. Ekonomi

- Alan 13. Madde
Alan 14. Yaşam
Alan 15. Enformasyon
Alan 16. Vücut
Alan 17. Duygular
Alan 18. Akıl
Alan 19. Çevre
Alan 20. Birey
Alan 21. Toplum

Tamamlanmış barış çarkı

